ПРЕДЛОГ

На основу члана 31. алинеја друга и пета Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ” број: 20/14), а у вези са чланом 88. став 1. Закона о шумама („Службени гласник РС”, број: 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон),

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 2026. године, донела је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ
О
ИЗМЕНАМА ПОКРАЈИНСКЕ СКУПШТИНСКЕ ОДЛУКЕ О ГОДИШЊЕМ ПРОГРАМУ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ШУМЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ЗА 2026. ГОДИНУ

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2026. годину („Сл. лист АП Војводине“, бр. 63/25) у Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2026. годину у тачки I став 1. број: „521.659.866,58“ замењују се бројем: “ **519.797.340,82** динара.“

У тачки I став 3. број: „521.659.866,58“ замењују се бројем: “ **519.797.340,82** динара.“

Члан 2.

У тачка III став 1. број: „132.542.404,87“ замењује се бројем: „**130.679.879,11“**
Табела се мења и гласи:

Под тачка	Програмска активност	Основ преузимања обавеза			Укупно динара
		по програму из год.	по конкурсу расписаном дана		
III-1	Пошумљавање - подизање нових шума	2025.	13.08.2025.	**Укупно III - 1**	**5.786.940,00**
III-2	Мелиорација деградираних шума	2025.	13.08.2025.	**Укупно III - 2**	**16.500.000,00**
III-3	Изградња шумских путева	2025.	13.08.2025.	**Укупно III - 3**	**5.778.000,00**
III-4	Унапређивање расадничке производње	2025.	13.08.2025.	**Укупно III - 4**	**7.995.408,17**
III-5	Набавка опреме за заштиту шума од пожара и елементарних непогода	2025.	13.08.2025.	**Укупно III - 5**	**12.316.674,24**
III-6	Набавка машина и опреме за санирање последица елементарних непогода	2025.	13.08.2025.	**Укупно III - 6**	**30.000.000,00**
		2025. укупно			**78.377.022,41**
III-7	Пошумљавање - подизање нових шума	2024.	27.04.2024.	**Укупно III - 7**	**5.715.316,70**
III-8	Мелиорација деградираних шума	2024.	27.04.2024.	**Укупно III - 8**	**18.892.350,00**
III-9	Изградња шумских путева	2024.	27.04.2024	**Укупно III - 9**	**3.000.000,00**

Под тачка	Програмска активност	Основ преузимања обавеза			Укупно динара
		по програму из год.	по конкурсу расписаном дана		
III-10	Израда Програма газдовања шумама сопственика - физичких лица, Јужнобачко шумско подручје (2025-2034)	2024.	Јавна набавка	**Укупно III - 10**	**1.134.000,00**
		2024. укупно			**28.741.666,70**
III-11	Пошумљавање - подизање нових шума	2023.	18.03.2023	**Укупно III - 11**	**3.104.940,00**
III-12	Мелиорација деградираних шума	2023.	18.03.2023	**Укупно III - 12**	**17.579.250,00**
		2023. укупно			**20.684.190,00**
III-13	Мелиорација деградираних шума	2022.	24.01.2022.	**Укупно III - 13**	**2.412.000,00**
		2022. укупно			**2.412.000,00**
III-14	Пошумљавање - подизање нових шума	2021.	10.02.2021.	**Укупно III - 14**	**465.000,00**
		2021. укупно			**465.000,00**
Свега за преузете обавезе					**130.679.879,11**

”

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Број:
Нови Сад, 2026. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Балинт Јухас, с.р.
(Juhàsz Bàlint, s.k.)

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ

Правни основ за израду Покрајинске скупштинске одлуке о изменама Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2026. годину садржан је у члану 31. алинеја друга и пета Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ", број 20/14) којим је прописано је да је Скупштина АП Војводине надлежна да доноси покрајинске скупштинске одлуке и програмске, развојне и планске документе у складу са законом и програмским, развојним и планским документима Републике Србије, као и то да је Покрајинска влада, сагласно члану 45. алинеја шеста Статута АП Војводине, предлагач наведених докумената.

Чланом 88. став 1. Закона о шумама („Службени гласник РС" бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон) прописано је да се средства Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине користе за спровођење мера утврђених Програмом развоја шумарства на територији Републике Србије и годишњим програмом коришћења средстава.

Разлози за доношење програма

Средства обезбеђена из дела накнаде за коришћење шума и шумског земљишта, и дела накнаде за промену намене шуме, буџета, фондова намењених руралном развоју, заштити животне средине, заштити вода, регионалном развоју и других фондова и других извора у складу са законом, планирана овим Програмом, користиће се за следеће намене:

- пошумљавање – подизање нових шума;
- мелиорацију деградираних шума;
- изградњу шумских путева (I и II друга фаза) и реконструкцију шумских путева;
- унапређивање расадничке производње;
- набавку опреме за заштиту шума од пожара и елементарних непогода;
- пружање стручне и саветодавне подршке сопственицима шума за које се доноси програм газдовања шумама;
- израда Програма газдовања шумама сопственика - физичких лица;
- едукацију и промоцију шумарства и шумарских активности;
- спровођење мера неге у младим састојинама.

Поменута средства распоређена су у складу с Правилником о ближим условима, као и о начину доделе и коришћења средстава и годишњег програма коришћења средстава за одрживи развој и унапређење шумарства („Службени гласник РС", број 23/25).

Анализа садашњег стања

Војводина је једна од регија у Европи са најмањим степеном шумовитости. То је и очекивано с обзиром на природне услове и претежну намену површина за пољопривреду.

У зависности од извора података (различито време и методе) шумовитост Војводине се креће од 6,3-7,1%.

Према подацима основа газдовања шумама у Војводини, укупно обрасла површина износи 140.380 хектара што представља око 6,5% шумовитости Војводине. Велики проблем је **неравномеран распоред шума**. Постоје **општине са мање од 1%** шумовитости (Темерин, Србобран, Мали Иђош, Кикинда, Пландиште, Житиште), али и оне које имају **више од 30%** шумовитости (Беочин, Петроварадин, Сремски Карловци, Шид). Најмање шумовити су централни делови Бачке и источни делови Баната.

Шумама се газдује по планским документима (Основама газдовања шумама). Тим планским документима обухваћено је још око 13.000 хектара необраслог шумског земљишта (из разних разлога, шумско је земљиште, али није баш погодно за узгој шума) и још око 33.500 хектара осталог земљишта које се налази унутар шумских комплекса или су катастарски под управом предузећа које управља шумама (жбунасте формације, ливаде, степе, пешчари, њиве, баре, трстици, просеке, путеви).

Највећи удео по власништву у шумском фонду је државних шума (око 91,5%), приватних је око 3%, а 5,5% је сада у поседу црквених организација. Највећи корисник државних шума је ЈП „Војводинашуме" (око 70% државних шума).

Осим ових површина евидентирано је још око 800 хектара површина ваншумског зеленила (заштитних појасева и засада, дрвореда ван насељених места).

У укупном шумском фонду значајна је заступљеност деградираних шума, чија је деградација настала из разних разлога, током претходних година, а које захтевају интервенције ради поправљања стања и њиховог превођења у шуме квалитетније структуре и изграђености.

Нарочито је значајан интензитет штета и деградације шума услед суперћелијске олује у јулу 2023. године када су настале до сада незабележене штете на шумама јужне Бачке и Срема.

Значајан фактор успешног газдовања шумама је приступачност шума (отвореност путевима и другим саобраћајним комуникацијама).

Садашња отвореност шума АП Војводине је недовољна, нарочито што се тиче мреже тврдих шумских камионских путева, што узрокује високе трошкове на пословима привлачења и транспорта дрвних сортимената, пошумљавања, неге и заштите шума. Тренутна отвореност државних шума у Војводини износи око 9 метара дужних по хектару шума, шумског и осталог земљишта унутар шумских комплекса, што је недовољно за успешно газдовање.

На територији АП Војводине има преко 40 регистрованих шумских расадника и тај број расте с обзиром на велику потражњу за садницама. Годишња производња достиже понекад и преко 2 милиона садница (тополе, врбе, багрем, храст лужњак, пољски јасен и друге).

Последњих неколико година приметно је повећање броја и обима шумских пожара и елементарних непогода, због повећања температура услед климатских промена.

Важећи Програми газдовања шумама сопственика - физичких лица за шумска подручја Севернобачко, Банатско и Сремско истичу 31.12.2025. године и потребно је израдити нови за период 2026-2035. године.

Постоји велика потреба за едукацијом шире и стручне јавности, из области шумарства.

Због великих потреба побољшања квалитета шума потребно је спроводити меге младих природних састојина и вештачки подигнутих засада.

Проблеми које одлука треба да реши

Последњих неколико деценија постоји изражена намера повећања шумовитости Војводине. Оптимална шумовитост Војводине процењује се на око 13-14% у зависности од критеријума за вредновање, што подразумева подизање нових 150-160.000 хектара шума. Свих досадашњих активности и уложених напора шумовитост се не повећава, већ напротив општа је оцена да се смањује из разних разлога (природно пропадање, урбанизација, изградња инфраструктуре, претварање у обрадиво земљиште, узурпације и сл).

Проблем деградације шума је присутан последњих деценија из разних разлога, међу којима се истичу промене услова средине настале деловањем човека (исушивање земљишта изградњом насипа), као и промене услед деловања природних фактора (заслањивање, климатске промене, сушење шума), али је значајан удео последњих година и интензивних шумских крађа на неким површинама.

Постоји велика потреба и хитност у решавању проблема насталих штета услед ветролома 2023. године.

Проширењем мреже шумских путева смањују се трошкови транспорта сортимената, чиме се постиже успешније пословање у шумарству. Од укупних трошкова производње и пласмана шумских сортимената трошкови транспорта износе 50-80%, те је врло исплативо улагати у смањење транспортне дистанце. За побољшање услова рада у шумарству су неопходни добри путеви којима се могу кретати тешке машине са великим теретом, као и машине за узгојне радове, али и за долазак радне снаге на радилишта.

Недостатак садног материјала је приметан последњих година из разних разлога (временски услови за производњу, недостатак радне радне снаге и опреме за производњу, потребна су велика улагања која се исплате тека на дужи рок).

Набавком квалитетне и савремене опреме смањује се опасност од избијања шумских пожара и обезбеђује брза интервенција у случају њихове појаве, што као крајњи резултат има смањење обима насталих штета.

Важећи Програми газдовања шумама сопственика - физичких лица за шумска подручја Севернобачко, Банатско и Сремско истичу 31.12.2025. године и потребно је израдити нови за период 2026-2035. године.

Обавештеност шире јавности о активностима и проблемима из области шумарства мора се побољшати.

Мерама неге ће се поправити стање шума.

Циљеви који се одлуком постижу

Доношењем оваквог Програма жели се убрзати динамика повећања шумовитости непосредним финасирањем подизања нових шума, али и посредним активностима које се огледају у унапређивању производње садног материјала за подизање нових шума.

Такође, повећање отворености шума је циљ којем се последњих година придаје све већа важност због појаве нових машина за рад које захтевају бољу приступачност месту рада.

Унапређивање противпожарне заштите шума је неопходно услед све чешћег избијања шумских пожара због повећања температура услед климатских промена.

Однос друштава према шумама и активностима у шумарству се подиже на виши ниво.

Побољшава се стање шума, нарочито младих састојина.

Разматрање могућности да се проблем реши и без доношења одлуке и одговор на питање зашто је доношење одлуке најбољи начин за решавање проблема

Истакнуте наведене проблеме могуће је само делимично решавати ангажовањем материјалних и новчаних средстава, као и радне снаге, од стране корисника и сопственика шума и осталог земљишта погодног за пошумљавање, али би то било недовољно ефикасно у односу на потребе и савремене захтеве који се постављају пред шумарску привреду. Доношењем оваквог програма значајно би се олакшале и убрзале активности на побољшању стања шума, шумовитости и опште користи од шума, у складу са тенденцијама побољшања животних услова и услова привређивања.

Процена потребних финансијских средстава, начин и могућности њиховог обезбеђивања

За реализацију овог програма потребна су средства у износу од **519.797.340,82** динара.

У оквиру Буџетског фонда за шуме АП Војводине приходи се остварују по основу накнада за коришћење дрвета, накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене и накнада за промену намене шуме која ће се остварити у 2026.години.

Објашњење предложених решења

Чланом 1. и 2. ове Покрајинске скупштинске одлуке утврђује се измене Годишњег програм коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2026. годину.

Чланом 3. прописано је да ће ова одлука ступити на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.